ابتکار

روزنامه صبح ایران

سه‌شنبه ۲۲ آذر ۱۴۰۱
۱۸ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
۱۳ دسامبر ۲۰۲۲
سال هجدهم
شماره ۵۲۶۰
۱۲ صفحه
۵۰۰۰ تومان

بررسی پیامدهای طرح حجاب جدید که تدوین می‌شود

طرحی نو برای حجاب و عفاف

صفحه ۳

خودروهای جدید جلوی ترمز بریده قیمت‌ها را می‌گیرد؟

شمارش معکوس برای واردات اولین خودروها

صفحه ۹

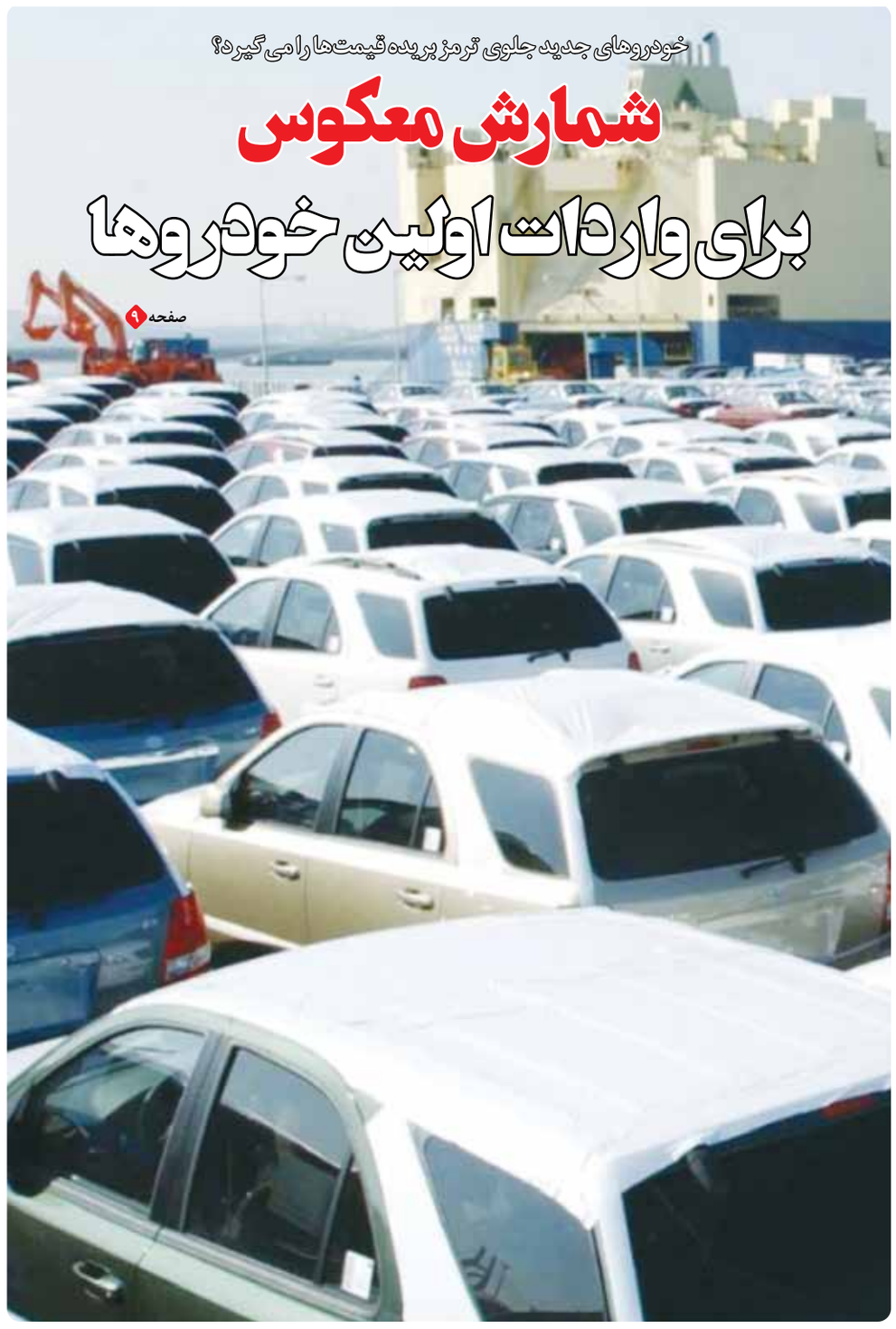

ثبت بالاترین رقم کسری تجاری ایران در ۴ سال گذشته رقم خورد

تقابل ارقام صادرات ایران با ادعای وزیر!

همه چیز از آخرین روزهای مهرماه سال جاری شوره شد که فاطمی امین در روز ملی صادرات که با حضور رئیس جمهور برگزار شد اعلام کرد که با توجه به روند رو به رشد صادرات کشور، سال آینده تراز تجاری کشور مثبت خواهد شد.

وی همچنین در بخش دیگری از سخنان خود در همین جلسه گفت که واردات سال گذشته ۵۲ میلیارد دلار و صادرات غیرنفتی نیز ۴۷ میلیارد دلار بود و امسال در شش ماهه ابتدایی سال این اختلاف به ۲ میلیارد دلار رسیده است و سال آینده این میزان تراز تجاری منفی، مثبت خواهد شد. آینده، اما خبر از چیز دیگری می‌داد که روح وزیر صمت هم از آن خبر نداشت. به گزارش انتخاب اما این گزارش چندان نمی تواند صحیح باشد و تأکید وزیر صمت بر روند رو به رشد صادرات کشور در حالی است که آمارهای گمرک ایران در همان شش ماهه خلاف آن را نشان می‌دهد. قبل از سخنان فاطمی امین در تاریخ ۳۰ مهرماه، اوایل همان ماه گمرک ایران آمار تجارت خارجی شش ماهه اول سال را منتشر کرده بود که طبق آن میزان صادرات کشور از نظر وزنی افت ۱۲.۵ درصدی را نشان داده و ارزش این میزان کالا نیز رشد بیش از ۱۳ درصدی را ثبت کرده است. همچنین وزن واردات نیز در این پنج ماه افت بیش از ۱۴.۵ درصدی داشته و به لحاظ ارزش نیز حدود ۱۳ درصد افزایش یافته است. طبق همین آمار اگرچه ارزش صادرات به دلیل تورم کالایی در جهان افزایش یافته، اما آنچه که روند رشد صادرات را نشان می‌دهد نه ارزش بلکه میزان و حجم صادرات است که در پنج ماهه اول بیش از ۱۲.۵ درصد افت داشته است.

شرح در صفحه ۱۱

سرمقاله

ژوبین صفاری

بحران ارتباط در مدیریت کشور

روابط عمومی‌ها در سازمان‌ها و نهادها به خصوص اگر دولتی باشند، مظلوم‌ترین واحد در چارت اداری سازمان‌ها هستند. شاید معدود شرکت‌های خصوصی به درک اهمیت واحد ارتباطات در سازمان خود رسیده‌اند و البته موفقیت‌های خود را متصل به پویایی این واحد بدانند. به خصوص اگر مدیریت این شرکت‌ها و یا سازمان‌ها از علم روز بهره برده باشند. اما اهمیت ندادن به ارتباطات در سازمان‌ها ناشی از عقب‌ماندگی نگاهی است که در سیستم مدیریتی جریان دارد و روابط عمومی را مثابه ماشین چاپ بنر و تبریک و تسلیت می‌داند و کارکردهای مهم ارتباطی چه درون سازمان و چه خارج از آن را درک نمی‌کند. همانگونه که در سیستم مدیریت کشور اهمیت سایر علوم انسانی مانند جامعه شناسی، روانشناسی اجتماعی و البته علوم ارتباطات که همپوشانی با سایر علوم انسانی دارد؛ درک نشد.

به بیان ساده‌تر شاید بتوان ریشه بسیاری از مشکلات امروز را در بحران ارتباط دانست. ارتباطی که اساساً با جامعه به صورت جسته و گریخته و یا به صورت سنتی و غیر علمی برقرار است. نمونه آن در دولت قبل بیانات رئیس جمهوری بود که می‌گفت هر روز صبح در چشم مردم نگاه کرده و میزان امید و رضایت را در بین مردم می‌سنجد. این همان عمق فاجعه درک نکردن ارتباط با مردمی است که در ابعاد متکاثر و متنوع تعریف شده‌اند. همین نگاه اما به دولت بعدی هم سرایت کرده و رئیس جمهوری فعلی می‌گوید در صحبت با مردم فلان منطقه گفته شد که حتی یک بیکار هم وجود ندارد. و او هم درواقع رودررو به آمار بیکار منطقه پی برده است.

ادامه در صفحه ۲

محسنی اژه‌ای در نشست شورای‌عالی قوه قضائیه:

انتخاب حد محاربه به اختیار قاضی است

«ابتکار» بررسی می‌کند

چرا چین در زمین عربستان بازی کرد؟

صفحه ۱۱

قالیباف در مراسم گرامیداشت هفته پژوهش:

در برخی مسائل قدرت حل مساله را نداریم

صفحه ۲

محسنی اژه‌ای در نشست شورای‌عالی قوه قضائیه:

انتخاب حد محاربه به اختیار قاضی است

رئیس قوه قضائیه گفت: در ماده ۲۸۲ قانون مجازات اسلامی، ناظر بر محاربه، حدود چهار گانه لحاظ شده است و در ماده ۲۸۳ نیز تصریح شده که انتخاب هر یک از حدود چهارگانه مذکور به اختیار قاضی است. این قانونی است که وجود دارد و قضات باید بر اساس آن عمل کنند.

به گزارش ایسنا به نقل از مرکز رسانه قوه قضائیه، حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، روز دوشنبه (۲۱ آذر) طی سخنانی در نشست شورای‌عالی قوه قضائیه، ضمن اشاره به سالروز شهادت آیت‌الله دستغیب به دست گروهک تروریستی منافقین، اظهار کرد: آیت‌الله دستغیب یک عالم وارسته و دلسوز و خیرخواه برای مردم بودند و در امورات اجتماعی و اصلاح ذات‌البین همواره پیشقدم در خدمت به مردم بودند، اما گروهک تروریستی منافقین شخصیتی مردمی همچون ایشان را ترور کرد؛ گروهکی که با دشمن‌ترین دشمنان این مردم هم‌پیمان شد و اکنون نیز تحت‌الحمایه مستکبران، مشغول دروغ‌پردازی و تحریک به اغتشاش و قتل در کشور است.

رئیس قوه قضائیه در ادامه با اشاره به هفته پژوهش، بیان داشت: پژوهشگاه قوه قضائیه باید با لحاظ چالش‌ها و خلاءها، آینده‌نگری و پیش‌بینی مسائل آینده و تعبیه سازوکارهای متناسب و همچنین ضرورت تحول و تعالی، امورات پژوهشی ناظر بر دستگاه قضایی را به پیش ببرد و نیازهای ضروری قوه قضائیه را مرتفع سازد و در این مسیر از ظرفیت‌های حوزه و دانشگاه و بخش‌های پژوهشی سایر دستگاه‌ها نیز به فراخور موضوع، بهره بگیرد.

محسنی اژه‌ای با اشاره به برگزاری همایش ارتقاء شفافیت توسط سازمان بازرسی کل کشور با حضور مقامات و مسئولان عالی قوا و دستگاه‌های مختلف، اظهار کرد: ما هنوز نتوانسته‌ایم معنای دقیق «شفافیت» و حدود و ثغور آن را شفاف کنیم؛ این مقوله نیازمند اهتمام بیشتری است. گاهی با توجیه شفافیت، در احوالات شخصی افراد ورود می‌شود و با یک سوءظن و خبر غیرموثق، بعضاً آبروی یک فرد یا جمع یا یک نهاد بر باد می‌رود و بعضاً نیز به حیثیت کشور لطمه وارد می‌شود.

رئیس قوه قضائیه افزود: گاهی نیز در مواردی که حق مردم، دانستن موضوع است، به صورت بی‌وجه یا بعضاً با وجه‌هایی که احیاناً متضمّن منافع است، محدودیت‌هایی با قانون یا مقرره ایجاد می‌شود که اجمالاً بعداً مشخص می‌گردد ضرر این ایجاد محدودیت در دانستن مردم، از نفعش بیشتر است و همین امر سبب بی‌اعتمادی و فاصله مردم و عدم مشارکت فعالانه آنها در بعضی مقولات می‌شود.

محسنی اژه‌ای با اشاره به ضرورت تحصیل یک جمع‌بندی کامل و جامع از ۶۰۰ مقاله ارسال شده به همایش ارتقاء شفافیت، تصریح کرد: وقتی صحبت از شفافیت می‌شود، فوری موضوع شفافیت در مسائل اقتصادی و مالی به اذهان متبارد می‌شود؛ اگر چه شفافیت در مسائل اقتصادی و مالی، مقوله بسیار مهمی است اما در سایر موضوعات نظیر مسائل اجتماعی و سیاسی و غیره نیز لحاظ اصل شفافیت ضروری است.

رئیس قوه قضائیه در ادامه ضمن تشریح و تبیین ابعاد و جوانب مختلف مقوله شفافیت، بیان داشت: وقتی فردی به عنوان متهم دستگیر می‌شود، این با منطق و قانون سازگار نیست که ما او را ملزم کنیم اصطلاحاً سفره دلش را باز کند و همه کارهایی را که در طول سالیان متمادی مرتکب شده بر زبان بیاورد تا شاید در معرض افشای موضوع مدنظر ما قرار گیرد خداوند ستارالعیوب است این عمل خودش ضد شفافیت است.

محسنی اژه‌ای با تاکید مجدد بر اینکه لزومی به محرمانه بودن همه گزارش‌های سازمان بازرسی وجود ندارد، گفت: البته باید توجه داشت که طبق قانون، یک سری از گزارش‌ها حتماً باید ممهور به مهر سرّی یا محرمانه باشند و ما نیز مکلف به اجرا و پیاده‌سازی قانون هستیم؛ اگر چه در صورت لزوم می‌توانیم در این رابطه، به اصلاح قانون مبادرت ورزیم.

رئیس قوه قضائیه با اشاره به مطالبی که این روزها از سوی برخی افراد درخصوص محاکمه و مجازات برخی عناصر اغتشاشات مطرح می‌شود، اظهار کرد: قضات و مسئولان قضایی باید بر اساس عدل، انصاف و قانون‌مداری، امور را به پیش ببرند؛ محور ما قانون است؛ اگر به سلیقه عمل کنیم ممکن است حجت نداشته باشیم حتی اگر سلیقه ما درست و صواب باشد. محسنی اژه‌ای افزود: مدار حرکت دستگاه قضایی در مسیر حق و قانون است؛ چنانچه مطابق قانون عمل کنیم، حجت خواهیم داشت اما چنانچه مطابق با سلیقه خود یا فضاسازی‌ها و سلیقه و خواست دیگران و بدون لحاظ قانون عمل کنیم، ممکن است به خطا برویم.

رئیس قوه قضائیه بیان کرد: اگر بر مدار قانون حرکت نکنیم و به خواست و سلیقه و فضاسازی دیگران عمل کنیم، یک روز گفته می‌شود چرا در قبال فلان موضوع قاطعیت وجود ندارد و روز دیگر بعد از اجرای احکام چنین گفته می‌شود که در کار شما اِشکال و ایراد است و هکذا. بعضاً مشاهده می‌شود فردی با اغراض سیاسی، بدون آنکه تفقهی در دین کرده باشد یا آشنایی با قرآن داشته باشد، چنین می‌گوید که آن حکم صادر شده، منطبق با قرآن نیست!

محسنی اژه‌ای تصریح کرد: بنابراین باید در همه امور و رسیدگی‌های قضایی، ضمن اِعمال موازین قانونی، نهایت دقت و در صورت لزوم، سرعت را لحاظ کنیم و خداوند را همواره بر خود ناظر بدانیم و از شماتتِ شماتت‌گران نگران نباشیم.

رئیس قوه قضائیه در ادامه ضمن قرائت مواد ۲۷۹ تا ۲۸۸ قانون مجازات اسلامی و تشریح و تبیین این مفاد قانونی ناظر بر جرائم «محاربه»، «افسادفی‌الارض» و «بغی» و مصادیق و مجازات آنها، توصیه‌هایی تخصصی را خطاب به مقامات قضایی مطرح کرد.

محسنی اژه‌ای گفت: در ماده ۲۸۲ قانون مجازات اسلامی (ماده ۲۸۲ قانون مجازات اسلامی: حد محاربه یکی از چهار مجازات زیر است: الف- اعدام ب- صلب پ- قطع دست راست و پای چپ ت- نفی بلد) ، ناظر بر محاربه، حدود چهار گانه لحاظ شده است؛ در ماده ۲۸۳ نیز تصریح شده که انتخاب هر یک از حدود چهارگانه مذکور به اختیار قاضی است. این قانونی است که وجود دارد و قضات باید بر اساس آن عمل کنند. رئیس قوه قضائیه بیان کرد: در ماده ۲۸۶ قانون مجازات اسلامی ناظر بر«افساد فی الارض» نیز قانون از صراحت برخوردار است.

محسنی اژه‌ای اظهار کرد: قضات ما ملزم به رعایت و لحاظ قانون هستند؛ البته اگر جایی تردید یا شبهه داشتند می‌توانند سؤال کنند و احتیاط کنند؛ در دماء نیز احتیاط حتماً لازم است.

در بخش دوم جلسه شورای عالی قوه قضائیه، حجت‌الاسلام والمسلمین مرتضوی‌مقدم رئیس دیوان عالی کشور طی سخنانی گفت: ضرورت دارد برای رسانه‌های بیگانه‌ای که در جریانات اخیر مخاطبانشان را به ایجاد ارعاب و ساخت و استفاده از سلاح‌های آتش‌زا ترغیب کردند وهمچنین افرادی که برخی عناصر اغتشاشات را مسلح کردند، پرونده قضایی تشکیل شود و در مجامع عمومی علیه آنها شکایت صورت بگیرد.

خدائیان رئیس سازمان بازرسی نیز با اشاره به سخنان روز گذشته رئیس قوه قضائیه در همایش ملی ارتقاء شفافیت اظهار کرد: سازمان بازرسی بلافاصله پس از دستور رئیس دستگاه قضا ناظر بر برداشتن مُهر محرمانه از روی نامه‌های این سازمان، اقدامات مقتضی را انجام داد و از این پس اصل بر عادی بودن نامه‌های سازمان بازرسی قرار خواهد گرفت البته موازین قانونی نیز در این موضوع مدنظر قرار می‌گیرد.

وی افزود: تا کنون حدود ۹۵ درصد نامه‌های سازمان بازرسی مُهر محرمانه داشتند و سامانه به صورت پیش‌فرض اصل را بر محرمانه بودن نامه‌ها قرار داده بود.

قوه قضائیه خبر داد

اعدام مجیدرضا رهنورد در ملاعام

در خصوص اعدام مجید رضا رهنورد مرکز اطلاع رسانی قوه قضائیه نوشت: مجیدرضا رهنورد پایین ده که دو نیروی حافظ امنیت را به شهادت رساند و ۴ نفر دیگر را مجروح کرد، صبح امروز در ملاعام اعدام شد.

مجیدرضا رهنورد پایین ده، فرزند محمدجواد که طی اقدام تروریستی ۲۶ آبان ماه ۱۴۰۱، دو نیروی حافظ امنیت را به شهادت رساند و ۴ نفر دیگر را مجروح کرد، صبح امروز بیست و یک آذر ماه ۱۴۰۱ در مشهد و در ملاعام اعدام شد.

عصر روز ۲۶ آبان ماه بود که مجیدرضا رهنورد در خیابان حرعاملی مشهد با سلاح سرد به نیروهای حافظ امنیت حمله و حسین زینال‌زاده را با چندین ضربه متوالی چاقو به سر و گردن و بدن و سپس دانیال رضازاده را با ضربه چاقو به گردن به شهادت رساند.

این تروریست در جریان حمله تروریستی خود، چهار فرد دیگر که در مسیرش بودند را نیز مجروح کرده و از محل حادثه گریخت.

به گفته یکی از شاهدان عینی در دادگاه که صحنه این جنایت را از نزدیک دیده بود، در روز حادثه پس از آنکه متهم،۲ تن از نیروهای حافظ امنیت را به شهادت رساند، در حال فرار هر فرد دیگری را که سر راهش قرار داشت با چاقو می‌زد و سپس متواری شد. اتفاقات آن روز به حدی فضای منطقه را دچار ارعاب کرده بود که مردم همه دچار وحشت شده، ترسیده بودند و مغازه‌دارها از ترس و وحشت به وجود آمده توسط متهم فروشگاه‌های خود را تعطیل کردند.

دستگیری رهنورد در حالی که قصد فرار از کشور را داشت

۲۸ آبان ماه در حالی که متهم از شهر مشهد گریخته بود و قصد فرار از کشور را داشت توسط نیروهای امنیتی دستگیر شد.

بلافاصله پس از دستگیری متهم، روند رسیدگی به پرونده وی آغاز شد.

۳ آذرماه و یک هفته بعد از وقوع این جنایت، درودی دادستان مرکز استان خراسان رضوی از صدور کیفرخواست برای مجیدرضا رهنورد متهم پرونده به اتهام محاربه و ارسال پرونده به دادگاه انقلاب مشهد خبر داد.

براساس کیفرخواست، مجیدرضا رهنورد متهم بوده به محاربه از طریق کشیدن سلاح سرد از نوع چاقو به قصد جان مردم که منتهی به شهادت دانیال رضازاده و حسین زینال زاده و مجروح شدن ۴ نفر دیگر شد.

همچنین در کیفرخواست صادر شده آمده است اقدامات متهم موجبات ناامنی در محیط را فراهم آورده است.

پس از صدور کیفرخواست در روز ۸ آذرماه، جلسه دادگاه رسیدگی به پرونده با حضور شکات، شهود، خانواده شهدا، وکلای متهم، نماینده دادستان، قاضی و مستشار وی و همچنین خبرنگاران برگزار شد.

در جلسه دادگاه نماینده دادستان با اشاره به وقایع روز حادثه، به برخی از مستندات موجود در پرونده از جمله اقرارهای خود متهم، گزارش اداره آگاهی خراسان رضوی و گزارش نهادهای امنیتی و همچنین درخواست مکرر کسبه و اهالی محل مبنی بر مجازات متهم، تماس‌های مکرر شهروندان مبنی بر احساس ناامنی که دلالت بر ایجاد رعب و وحشت عمومی دارد، گفت: متهم به قصد جان مأموران حافظ امنیت، ۲ تن را شهید و ۴ نفر دیگر را مجروح کرده است.

همچنین به گفته نماینده دادستان، متهم برای بررسی وضعیت سلامت روحی به پزشکی قانونی معرفی و سلامت وی هنگام وقوع جرم مورد تأیید قرار گرفته است.

اخبار

سخنگوی وزارت خارجه چین:

روابط ایران و چین به طور سنتی دوستانه است

وانگ ونبین، سخنگوی وزارت امور خارجه چین روز دوشنبه با تأکید بر روابط دوستانه تهران و پکن گفت: چین همواره از کشورهای شورای همکاری خلیج فارس و ایران در بهبود روابط بر اساس اصل حسن همجواری حمایت کرده است.

به گزارش تسنیم، وانگ ونبین که در نشست رسانه‌ای هفتگی صحبت می‌کرد درباره سؤالی درباره سفر اخیر رئیس‌جمهوری چین به منطقه غرب آسیا و اجلاس سران با شورای همکاری خلیج فارس گفت: نشست چین و کشورهای عضو شورای همکاری خلیج (فارس) که چندی پیش برگزار شد برای توسعه روابط چین و کشورهای عضو این شورا اهمیت زیادی دارد. وی ادامه داد: این اجلاس بیانیه مشترک اجلاس جهانی چین را صادر کرد و همچنین برنامه اقدام ۲۰۲۷ ـ ۲۰۲۳ دیالوگ راهبردی جهانی چین را تصویب کرد. توسعه روابط جهانی چین و کشورهای عضو خلیج فارس با هدف تعمیق همکاری‌های عملی دوجانبه در زمینه‌های مختلف و به‌نفع دو ملت است. این سخنگو درباره روابط این کشور با ایران تأکید کرد: روابط چین و ایران به‌طور سنتی دوستانه است و انتخاب مشترک چین و ایران برای تحکیم و توسعه مشارکت راهبردی جامع چین و ایران است. طرف چینی مایل به تقویت ارتباطات و هماهنگی با طرف ایرانی برای تداوم و ارتقاء پیشرفت جدید در روابط دوجانبه است. ونبین ادامه داد: چین و ایران یک طرح همکاری جامع امضا کردند و کار اجرایی را از ابتدای سال جاری آغاز کردند. چین با ایران همکاری خواهد کرد تا توسعه پایدار و بلندمدت همکاری عملی ایران و چین را ارتقا دهد. وانگ ونبین با اشاره به سفر معاون نخست وزیر چین به تهران، گفت: هو چونهوا، معاون نخست وزیر امروز به ایران سفر خواهد کرد، اعتقاد بر این است که این سفر تأثیر مثبتی بر تعمیق مشارکت راهبردی همه‌جانبه چین و ایران خواهد داشت.

این سخنگو درباره رویکرد پکن به منطقه گفت: هم کشورهای شورای همکاری خلیج فارس و هم ایران دوستان چین هستند. توسعه روابط چین با هر دو طرف هیچ طرف ثالثی را هدف قرار نمی‌دهد.

وی تأکید کرد: چین همواره از کشورهای شورای همکاری خلیج فارس و ایران در بهبود روابط بر اساس اصل حسن همجواری و دوستی و انجام همکاری برای دستیابی به منافع متقابل و نتایج برد ـ برد حمایت کرده است. چین مایل است به ایفای نقش سازنده در زمینه توسعه و ثبات در منطقه خلیج فارس ادامه دهد.

صدور بیانیه مشترک شورای همکاری خلیج فارس و چین که در آن ادعاهایی درباره جزایر ایرانی سه‌گانه در خلیج فارس و برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران مطرح شده بود، با واکنش محافل سیاسی ایران همراه شد.

درخواست مداخله‌جویانه وزیر خارجه اتریش از ایران

وزیر امور خارجه اتریش در پیامی توییتری به مطرح کردن ادعاهایی درباره عملکرد ایران در زمینه حقوق بشر پرداخت.

به گزارش ایسنا، الکساندر شالنبرگ، وزیر امور خارجه اتریش امروز در صفحه توییترش نوشت که امروز در نشست شورای وزیران اروپا تحریم‌های بیشتری علیه کسانی اعمال می‌کنند که به ادعای وی مسئول نقض آشکار حقوق بشر در ایران هستند.

شالنبرگ با اشاره به اجرای حکم اعدام یکی از افراد بازداشت‌شده در جریان ناآرامی‌های اخیر در ایران، مدعی شد: ایران با اعدام یک معترض دیگر در مسیر تشدید تنش‌ها پیش می‌رود. ما از ایران می‌خواهیم به حقوق بشر، به ویژه حقوق زنان احترام بگذارد.

اظهارات وزیر امور خارجه اتریش در حالی مطرح می‌شود که ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران، امروز در نشست خبری هفتگی‌اش در پاسخ به سوال خبرنگاری در ارتباط با واکنش برخی از مقامات کشورها در ارتباط با احکام اخیر اجرا شده در ایران در مورد بازداشت شدگان در جریان تحولات اخیر ایران تصریح کرد: همانطور که بارها گفته‌ایم مداخلات برخی از کشورها در امور داخلی ایران غیرقانونی و غیرسازنده است و ما این دست کشورها را ارجاع می‌دهیم به عملکرد خود این کشورها در نوع مواجه با معترضین در داخل این کشورها. کسانی که در مواجهه با معترضین در داخل کشورهایشان متوسل به خشونت می‌شوند حق ندارند در مورد اجرائیات قانون در ایران به منظور ایجاد آرامش و تامین امنیت مردم نظر دهند و رفتار مداخله جویانه داشته باشند.